

POSTANOWIENIE

2 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 2 sierpnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. spółki akcyjnej w W.
przeciwko T.K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej T.K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 20 czerwca 2022 r., I ACa 871/21,

- 1) odmawia przyjęcia do rozpoznania obydwu skarg kasacyjnych;**
- 2) znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 13 lipca 2021 r. w sprawie z powództwa P. spółki akcyjnej w W. przeciwko T.K. o zapłatę, w punkcie pierwszym częściowo, w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 500 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 13 lipca 2021 r. do dnia zapłaty; oddalił apelację powoda w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało zaskarżone przez obie strony postępowania.

Powód wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w części, tj. w punkcie 2, oraz domagał się jego uchylenia w

zaskarżonej części i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości oraz domagał się uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedziach strony wnosiły o odmowę przyjęcia skarg kasacyjnych przeciwników procesowych do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skargi kasacyjne nie kwalifikowały się do przyjęcia celem ich merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecnictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej.

W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosków o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania powołano istotne zagadnienia prawne, które przedstawiono w formie pytań.

Zagadnienie przedstawione przez powoda dotyczyło kwestii: „Czy w przypadku umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej, pomimo uznania za bezskuteczne mechanizmu indeksacji obejmującego klauzule ryzyka kursowego i klauzule spreadu, możliwe jest ustalenie w treści umowy podstawowych praw i obowiązków jej stron, umożliwiające dalsze wykonywanie umowy w związku ze wskazaniem w treści umowy kwoty kredytu w PLN, z jednoczesnym zastosowaniem wynikającej wprost z umowy stawki referencyjnej WIBOR właściwej dla kredytu udzielonego w walucie PLN?”.

Z kolei pytanie przedstawione przez pozwanego dotyczyło zagadnienia: „Czy zgodna z artykułem 6 ustęp 1 i artykułem 7 ustęp 1 dyrektywy 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz. U. UE L 1993.95.29) jest taka wykładnia prawa krajowego która, w przypadku braku możliwości dalszego obowiązywania umowy po wyeliminowaniu z niej postanowień niedozwolonych uzależnia początek biegu terminu przedawnienia roszczeń restytucyjnych przedsiębiorcy od powzięcia i ujawnienia przez konsumenta wobec przedsiębiorcy świadomości niedozwolonego charakteru postanowień umownych?”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skargi kasacyjne nie spełniają powyższych kryteriów. Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii, a nie zachodzi potrzeba jego zmiany. Tymczasem przedstawiona problematyka była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. np. uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; i z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17). Ponadto zagadnienia prawne wskazane przez skarżących są w istocie pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zniósł wzajemnie koszty między stronami na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.

(A.G.)

[ł.n]

